

nitý zástupca nezletilej poškodenej, — ktorý v súdenom prípade jedine je oprávnený podať súkromný návrh (§ 238 tr. zák.), — tento návrh predostrel po uplynutí 3 mesiacov a návrh matky by bol platný iba vtedy, keby otec návrh so svojej strany výslovne schválil a toto schválenie v 3mesačnej lehote príslušnej vrchnosti alebo súdu sdělil, čo sa však nestalo. Zmätočná sťažnosť v tejto časti je bezzákladná. Najvyšší súd v tomto bode poukazuje na správne dôvody vrchného súdu, pre ktoré tiež má za to, že tým, že otec nezletilej poškodenej dodatočne, dozvedevši sa o trestnom čine a o podaní súkromného návrhu učeného svojou manželkou, tento návrh včas schválil, — byly splnené podmienky § 238, § 112 a 113 odst. 1 tr. zák. a nebolo treba, aby otec, čo zákonitý zástupca, tento svoj súhlas aj pred vrchnostami alebo úradnými orgánmi uvedenými v § 89 tr. p. znova opakoval.

Čís. 4670.

Nevyrozuměl-li vyšetřující soudce soukromého obžalobce o uzavření přípravného vyšetřování po rozumu 2. odst. § 112 tr. ř. zvláštním usnesením, doručeným mu do vlastních rukou (§ 79 odst. 2 tr. ř.), nýbrž zaslal-li spisy jinému soudu s dožádáním, by soukromý obžalobce ve lhůtě do spisů nahlédl a v další čtrnáctidenní lhůtě podal další návrhy, nenastal zánik žalobního práva podle § 112 odst. 2 tr. ř., podal-li soukromý obžalobce obžalobu ve 14denní lhůtě po nahlédnutí do spisů, jímž teprve zvěděl o obsahu dožádání, třebaže nedodržel lhůtu k tomuto nahlédnutí určenou.

Subjektivní promlčení podle § 50 pův. zák.

V odstavci prvním § 23 čís. 3 zák. čís. 218/1926 jsou stanoveny podmínky zákonné licence pro samostatné literární celky, které svou podstatou jsou dílem vědeckým. Slova odstavce druhého § 23 čís. 3 »Totéž platí o sbírkách...« vztahují se na všechny podmínky stanovené v odstavci prvním. Platí tedy i pro sbírky zmíněné v odstavci druhém všechny podmínky prvního odstavce, stanovené pro samostatné literární celky, které jsou svou podstatou dílem vědeckým.

Nový zákon o právu původském nepřipouští možnost sestavit školní sbírku z kterýchkoliv děl několika autorů, nýbrž dovoluje převzítí beze souhlasu autora do sbírky uspořádané k potřebě školní jednak jednotlivá drobná vydaná díla, jednak jednotlivé náčrty a obrazy z vydaných děl jen k vysvětlení textu. Další podmínkou je, by sbírka sloužila potřebě školní, po případě vyučovací; toto určení musí být zřejmé z vnitřního obsahu díla, nikoliv jen z formálního označení na titulním listu (obalu) nebo v předmluvě; účel školní nebo vyučovací musí být primární a základní, vyplývající z výběru a uspořádání látky; tento účel díla nevylučuje však okolnost, že jest ho vedle toho používáno také k jiným účelům.

Sbírkami k potřebě školní a vyučovací po rozumu druhého odstavce čís. 3 § 23 zák. čís. 218/1926 nelze rozuměti jen čítanky a učebnice, nýbrž spadají sem i jiné učebné pomůcky, které svým uspořádáním sle-

dují určitý účel školní nebo vyučovací. Při tom je nerozhodné, zda je taková sbírka určena ke hromadnému vyučování žáků s učiteli na školách veřejných nebo soukromých s výjimkou studia vysokoškolského; při sbírkách k potřebě vyučovací stačí, slouží-li samoučbě. Rovněž je nerozhodné, zda sbírka byla schválena příslušnými úřady školními, po případě zda školní předpisy takového schválení vyžadují; učebné osnovy mají však význam při řešení otázky, zda sbírka podle objektivních znaků odpovídá účelu svého určení.

Omezení převzetí na tiskový arch značí jen nejzazší mez, která nikdy nesmí být překročena; i když převzatá část vyhovuje této hranici, musí kromě toho rozsah převzetí být též ospravedlněn účelem sbírky.

K výkladu § 62 pův. zák. a § 10 vl. nař. čís. 10/1927.

(Rozh. ze dne 24. března 1933, Zm II 96/31.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací po ústním líčení zmateční stížnost soukromých obžalobců do rozsudku krajského soudu trestního v Brně ze dne 1. prosince 1930, jímž byli obžalováni podle § 259 čís. 3 tr. ř. zproštěni z obžaloby pro přečin zásahu do původského práva podle § 45 autorského zákona ze dne 24. listopadu 1926, čís. 218 Sb. z. a n. a Arnošt C. též pro přečin pokusu vědomého zásahu do původského práva podle § 8 tr. zák. a § 45 zákona autorského, zamítl, pokud čelila proti výroku zprošťujícímu obžalovaného Josefa S-a a Františka P-e; vyhověl však zmateční stížnosti, pokud čelila proti výroku zprošťujícímu Arnošta C-u z obžaloby pro přečin zásahu do původského práva podle § 45 zák. čís. 218/26, zrušil napadený rozsudek v této části a věc vrátil soudu první stolice, by o ní v rozsahu zrušení znovu jednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Podle vývodů zmateční stížnosti napadají soukromí žalobci osvobozující rozsudek, pokud byli obžalováni Arnošt C., Josef S. a František P. zproštěni z obžaloby pro přečin zásahu do původského práva podle § 45 aut. zák. čís. 218/26 o právu autorském, kdežto výrok, jímž byl obžalovaný Arnošt C. osvobozen od obžaloby pro přečin nedokonaného zásahu podle § 8 tr. zák. a 45 aut. zák., zůstal nenapaden, takže vešel v moc práva. Přihlízejíc k odvodu obžalovaného Františka P-e, který uplatňuje, že napadený rozsudek měl při odůvodnění osvobozujícího výroku přihlížeti též k tomu, že nastalo i subjektivní promlčení podle § 112 tr. ř., ani soukromí obžalobci při podání obžaloby nedodrželi propadnou lhůtu ve smyslu § 112 odst. 2 tr. ř., je nutno zabývat se především touto výtkou, která, uplatňujíc zánik práva žalobního podle velícího předpisu § 112 odst. 2 tr. ř., opodstatňovala by hmotněprávní zmatek podle § 281 čís. 9 b) tr. ř., k němuž by podle § 290 tr. ř. muselo být přihlíženo z úřední moci i u ostatních dvou obžalovaných. Podle obsahu spisů navrhl zástupce soukromých obžalobců doplnění přípravného vyšetřování (§ 112 odst. 3 tr. ř.), vyžá-

dáním posudku znaleckého sboru podle § 62 aut. zákona, čemuž soud vyhověl. Po dojití tohoto posudku zaslal soud spisy krajskému soudu trestnímu v Praze s dožádáním, by zástupce soukromých obžalobců Dr. Jan L. nahlédl do spisů ve lhůtě 3denní a v další době 14denní podal další návrhy (§ 112 tr. ř.). Krajský soud trestní v Praze vyzval Dr. Jana L-a, by do spisů nahlédl do 8 dnů. Toto vyzvání bylo datováno dnem 8. května 1930 a bylo vypraveno dne 10. května 1930. Ve spisech není dokladu o tom, kdy bylo doručeno Dr. L-ovi. Zástupce soukromých obžalobců nahlédl do spisů dne 22. května 1930. Obžaloba došla ke krajskému soudu trestnímu v Brně dne 4. června 1930, tedy ve lhůtě 14denní od nahlédnutí do spisů. Podle § 112 odst. 2 tr. ř. má soukromý obžalobce býti vyrozuměn o uzavření přípravného vyšetřování s výzvou, by do 14 dnů podal spis obžalovací a s poučením, že se nedodržení této lhůty pokládá za ustoupení od obžaloby (§ 109). Podle spisů nebyl zástupce soukromých obžalobců vyrozuměn ve smyslu tohoto zákonného předpisu zvláštním usnesením, které by mu bylo doručiti k vlastním rukám (§ 79 odst. 2 tr. ř.), nýbrž zvěděl o obsahu dožádání, v němž byla stanovena lhůta 14denní k podání dalších návrhů s citací § 112 tr. ř., teprve nahlédnutím do spisů (dne 22. května 1930). Byla-li tedy obžaloba podána ve 14denní lhůtě od nahlédnutí do spisů, nemohl nastati zánik práva žalobního podle § 112 odst. 2 tr. ř. Tím méně mohlo se tak státi při shora vyličeném stavu věci případným nedodržením pouhé lhůty soudcovské (administrativní) stanovené k nahlédnutí do spisů. Vždyť výzvu s pohrůžkou následků v § 112 odst. 2 tr. ř. uvedených připouští zákon jen při lhůtě zákonné v tomto zákonném předpisu stanovené, nehledíc ani k tomu, že zástupce soukromých obžalobců nebyl vyrozuměn podle předpisů § 112 odst. 2 a § 79 odst. 2 tr. ř., jak již shora uvedeno.

Pokud jde o obžalované Josefa S-a a Františka P-e, byli tito napadeným rozsudkem zproštěni z obžaloby z důvodu promlčení trestního stíhání ve smyslu § 50 aut. zákona. Zmateční stížnost uplatňuje v tomto směru (zřejmě s hlediska zmatku podle § 281 čís. 9 b) tr. ř.), že rozsudek nevykládá správně § 50 aut. zákona. Není napadeno zjištění soudu, že soukromí obžalobci měli již v době prvního trestního oznámení (které došlo na soud dne 22. prosince 1928), tudíž v prosinci 1928 vědomost o tom, že vydavatelské družstvo »D. H.« v B. vydalo ve svazku 3. knihovny středoškolské četby »Legionářské povídky« Langer-Kopta-Medek a ve svazku 4. »Výbor z jejich lyriky« Hejduk-Neruda-Sládek-Vrchlický, a že oba tyto svazky měli také k dispozici. Na obálce obou těchto svazků je vytištěno: »Řídí profesori P., St. S. a J. S.«. Na titulním listě (uvnitř) je pak uvedeno ve svazku 3. »Vybral, úvodem a poznámkami opatřil Jos. S.« a ve svazku 4. »Uspořádal a úvodem opatřil Frant. P.«. Trestní stíhání bylo rozšířeno na S-a a Františka P-e teprve podáním došlým na soud dne 19. dubna 1929. Podle § 50 aut. zák. je stíhání vyloučeno důsledkem subjektivního promlčení, jestliže oprávněný nepodal návrh na stíhání do 2 měsíců ode dne, kdy se dověděl o trestném činu a o tom, kdo jej spáchal. Shora

uvedená zjištění plně opodstatňují právní závěr nalézacího soudu, že návrh na stíhání obou těchto obžalovaných podaný teprve v dubnu (19. dubna 1929) je opožděn a že tudíž další stíhání je vyloučeno z důvodu subjektivního promlčení. Námitku soukromých obžalobců, že jim dříve nebyly známy adresy těchto obžalovaných, vyvrátil již přesvědčivě nalézací soud, což zmateční stížnost ani nenapadá. Pokud se pak teprve ve zmateční stížnosti tvrdí, že soukromým obžalobcům nebylo tehdy ještě známo a že nevěděli, že tito obžalovaní skutečně také trestný čin spáchali nebo že jsou z něho podezřelí, a že ani nevěděli, zdali skutečně oni jsou pořadateli dotyčných knížek, stačí uvést, že tato tvrzení jsou novotou, k níž v řízení zrušovacím nelze míti zření (§ 258 odst. 1 a § 288 odst. 2 č. 3 tr. ř.). K úplnosti se podotýká, že námitka učiněná zástupcem soukromých obžalobců při hlavním přelíčení, že ke stíhání je třeba, by si stíhaní byli vědomi trestnosti svého skutku, jinak, že by proti nim bylo lze zakročit jen civilně, a že o jejich vědomí se dozvěděl teprve dne 12. dubna 1929 z jejich konstitutů (správně svědeckých výpovědí), je pro početí běhu lhůty subjektivního promlčení podle § 50 aut. zákona právně bezvýznamná. Zmateční stížnost bylo proto, pokud jde o obžalované Josefa S-a a Františka P-e, zamítnouti jako bezdůvodnou.

Nelze však upřít oprávnění zmateční stížnosti, pokud jde o obžalovaného Arnošta C-u. Zmateční stížnost provádí v souvislosti oba uplatňované důvody zmatečnosti čí. 5, 9 a) § 281 tr. ř. V souzeném případě jde o to, zda nalézací soud správně postihl a vyložil dosah a rozsah zákonné licence upravené ustanovením § 23 čí. 3 zák. čí. 218/26. Tento předpis zákona zní (§ 23 čí. 3): Do původcovského práva nezasahuje, kdo: převezme do samostatného literárního celku, který jest svou podstatou dílem vědeckým, v rozsahu účelem toho ospravedlněným, jednotlivá drobná vydaná díla, nebo jednotlivé náčrtky a obrazy z vydaných děl jen k vysvětlení textu, nepřesahuje-li převzatá část nejvýše tiskový arch díla, z něhož byla převzata (odst. 1). Totéž platí o sbírkách, které byly uspořádány z vydaných děl několika původců k potřebě školní, vyučovací nebo kostelní (odst. 2). Vesměs nutno udati užitý pramen a také původce, je-li na díle udán (odst. 3). V podstatě odpovídá toto zákonné ustanovení o zákonné licenci předpisu § 25 čí. 2 dřívějšího zákona o právu původcovském čí. 197/1895 ř. zák. Avšak předpis nového zákona o zákonné licenci (§ 23 čí. 3) liší se od dřívějšího zákona (§ 25 čí. 2) hlavně v těchto směrech: a) Převzetí smí se státi jen z děl vydaných (§ 8 odst. 1), tedy nikoliv z děl dosud nevydaných, nýbrž jinak vyšlých (§ 8 odst. 2). b) Nový zákon vyloučil ze zábavné licence sbírky uspořádané k některému literárnímu neb uměleckému účelu, omeziv ji jen na sbírky k potřebě školní, vyučovací nebo kostelní. c) Dřívější zákon mluvil jen o pojetí jednotlivých vyšlých děl, kdežto nový zákon omezuje licenci na jednotlivá drobná díla vydaná. Tedy již z toho plyne, že nový zákon omezil licenci a tím rozšířil a utužil ochranu práva původcovského, kterážto snaha vyplývá též z podstatného rozmnožení oprávnění autorských

v § 21 aut. zák. Dřívější zákon shrnul předpisy o zákonné licenci v jeden odstavec (§ 25 čís. 2), v němž pojednává jak o dílech vědeckých, tak i o sbírkách uspořádaných k potřebě kostelní, školní nebo vyučovací nebo k některému literárnímu nebo uměleckému účelu. Naproti tomu nový zákon v § 23 čís. 3 odst. 1 mluví o převzetí do samostatného literárního celku, který je svou podstatou dílem vědeckým, v rozsahu účelem toho ospravedlněném jednotlivých drobných vydaných děl nebo jednotlivých náčrtků a obrazů z vydaných děl jen k vysvětlení textu a stanoví, že převzatá část nesmí přesahovati tiskový arch díla, z něhož byla převzata. V odst. 2 (§ 23 čís. 3) se pak praví: »Totéž platí o sbírkách, které byly uspořádány z vydaných děl několika původců k potřebě školní, vyučovací nebo kostelní«.

Nalézací soud, přihlížeje k tomu, že dřívější zákon dovoľoval sestavit sbírku ku potřebě školní z kterýchkoliv děl několika původců a že v odstavci 2 § 23 čís. 3 mluví se o sbírkách uspořádaných z vydaných děl několika původců, bez výslovného omezení na díla drobná (jak tomu jest v odst. 1.), dospívá k závěru, že zákonodárce právě v novém zákoně chtěl činiti rozdíl mezi díly vědeckými, do nichž lze pojmati jen jednotlivá drobná vydaná díla, a mezi sbírkami ku potřebě školní, do nichž lze pojmati vyňatky z jakýchkoliv vydaných děl toho kterého spisovatele. Slovo »Totéž« platí o sbírkách . . . , jímž počíná odst. 2 § 23 čís. 3, vykládá pak v tom smyslu, že je nelze vztahovati na celý odstavec předchozí, nýbrž jen na větu »nepřesahuje-li převzatá část nejvýše tiskový arch díla, z něhož byla převzata«. Tento výklad právem napadá zmateční stížnost jako právně mylný. V odstavci prvním § 23 čís. 3 jsou stanoveny podmínky zákonné licence pro samostatné literární celky, které svou podstatou jsou dílem vědeckým. Právě-li se v odstavci druhém »Totéž platí . . .«, pak se tato slova nepochybně vztahují na všechny podmínky stanovené v odstavci prvním. Pro to mluví jak výklad větný, tak i logický. Platí tedy i pro sbírky zmíněné v odstavci druhém všechny podmínky prvního odstavce stanovené pro samostatné literární celky, které jsou svou podstatou dílem vědeckým a nikoliv tedy jen podmínka posléz uvedená, totiž stanovením maxima převzetí (tiskového archu). Nový zákon dovoľuje tedy převzítí bez souhlasu původce do sbírky uspořádané k potřebě školní jednak jednotlivá drobná vydaná díla, jednak jednotlivé náčrtky a obrazy z vydaných děl jen k vysvětlení textu. Nelze tudíž přisvědčiti názoru nalézacího soudu, že nový zákon připouští možnost sestavit sbírku školní z kterýchkoliv děl několika autorů a že legislativním účelem nového zákona bylo právě umožniti vydávání levných příruček pro školy, ježto většině žáků jsou ceny vydaných děl nedostupny. Další podmínkou licence je, by sbírka sloužila potřebě školní po případě vyučovací. Toto určení musí býti zřejmo z vnitřního obsahu díla a nikoliv snad jen z formálního označení na listu titulním (obalu) nebo v předmluvě (srov. Pospíšil, Výklad zákona čís. 197/1895 str. 145, Löwenbach, Právo autorské str. 119). Účel školní neb vyučovací musí býti primérní a základní, vyplývající z výběru a uspořádání látky. Při tom však tento

účel díla nevylučuje okolnost, že jest ho vedle toho používáno též k jiným účelům (srov. Allfeld Urheberrecht z roku 1902 str. 171, Hillig, 385 Gutachten über urheberrechtliche Fragen z r. 1928 str. 109). K tomu jest připojiti, že Goldmann, Urheberrecht 1927 str. 182, dokonce zastává názor, že účel školní nebo vyučovací musí býti výlučný. Marwitz-Möhring Urheberrecht 1929 str. 184 projevuje názor, že rozhoduje subjektivní určení sbírky a nikoliv její objektivní určení, ač přiznává, že objektivní povaha díla bude cenným náznakem pro zjištění vůle toho, kdo dílo k zmíněnému účelu určil.

Nalézací soud zjistil, že v souzeném případě jde skutečně o sbírky k účelům školním. Toto své zjištění opřel jednak o okolnost, že tento účel je stranami nepopřen a je nesporný podle prohlášení obou stran, jednak o to, že školní osnovy nařizují povinnou četbu domácí a sbírka vyhovuje plně tomuto účelu, jak soud zjistil přečtením těchto osnov a sbírek samých. Právem vytýká stížnost v tomto směru s hlediska zmatku podle § 281 čís. 5 tr. ř., že rozsudek je v rozporu s protokolem o hlavním přeličení, když zjišťuje, že je stranami nepopřeno, že jde v daném případě skutečně o sbírky k účelům školním. Vždyť zástupce soukromých obžalobců podle zápisu v protokole o hlavním přeličení jen uznal, že se užívá obou knih též jako soukromé četby středoškolské. Tato okolnost ještě nedokazuje, že obě sbírky byly uspořádány k potřebě školní (vyučovací). Proto bylo na nalézacím soudu, by přihlížející k vnitřnímu obsahu díla (výběru a uspořádání látky) vyřešil otázku, zda tento účel byl primérním a základním. Při tom jest podotknouti, že nelze přisvědčiti názoru zastávanému ve zmateční stížnosti, že účel (školní, vyučovací) musí býti výhradní, výlučný, jak již shora dolíčeno. V tomto směru zjišťuje rozsudek jen, že jde o sbírky uspořádané, držící se osnovy, opatřené úvody a poznámkami. Při tom zabývá se námitkou soukromých obžalobců, že obžalovaní sami určili jednu a touž sbírku, totiž »Legionářské povídky« jednou pro mládež obecných a měšťanských škol a po druhé bez jakékoliv změny v úvodu nebo poznámkách pro potřebu škol středních, a že u »Pěkných knížek naší mládeže« není ani z nadpisu patrné, že by tato knihovna byla určena pro školní potřebu škol obecných a měšťanských. Dospívá pak k názoru, že označení »Pěkné knížky naší mládeže« jasně vyznačuje účel sbírky určené pro školní mládež školou povinnou, tudíž pro její školní potřebu, neboť mládež školou povinná jest žactvo jak škol obecných a měšťanských, tak i nižších škol středních. Dále uvádí, že nelze popřít, že tyto sbírky určené pro potřebu školní slouží také popularisaci literatury, že sbírky čtou také jiní lidé, než jen žáci škol, pro něž jsou určeny, a že neslouží-li tyto sbírky výhradně pedagogickým účelům, že nemůže za to býti činěn zodpovědným vydavatel. Ku konci pak praví, že z toho, co uvedeno, plyne, že soud je opačného názoru, než který vyslovuje znalecký sbor, aniž by se blíže tímto posudkem zabýval, což zmateční stížnost uplatňuje jako další neúplnost rozsudku. V tomto směru bude především třeba ujasniti si dosah a rozsah pojmu »potřebě školní (vyučovací)«. Zmateční stížnost zastává názor, že zákon při

sbírkách k potřebě školní a vyučovací měl na mysli jen čítanky a učebnice. Je sice správné, že v původním vládním návrhu (tisk senátu č. 227 z roku 1920) v § 31 čís. 2 odst. 2 bylo za slovy »kromě sbírek ke školní, vyučovací nebo kostelní potřebě« uvedeno v závorce »čítanek, učebnic, modlitebních knih a zpěvníků«, a že tato formulace byla zachována ještě v § 31 čís. 2 odst. 2 tisku senátu č. 1099 z roku 1921. Než tento omezující výklad nebyl převzat do konečného doslovu zákona. Ve výkladu zákona o právu autorském (č. 197/1895) Pospíšil str. 145 je řečený pojem vyložen v ten smysl, že k potřebě školní slouží sbírky, kterých je upotřebeno při každém hromadném vyučování, nechť jsou jakéhokoliv druhu nebo stupně, k potřebě pak vyučovací i takové sbírky, které při privátním vyučování nebo se strany samouků bývají užity. Týž názor jest vysloven v komentáři Seiller österreichisches Urheberrecht 1927 str. 91. V podstatě týž názor je zastáván též v shora uvedených komentářích německého práva autorského Allfeld str. 171, Marwitz-Möhring str. 186, arcíť s vyloučením studia vysokoškolského. Goldbaum str. 183 vylučuje též vyučování soukromé i samoučbu (Selbstunterrichte), připouští však schválené školy soukromé. Hillig str. 111 vylučuje rovněž samouky. V komenáři Löwenbach právo autorské str. 119 je uvedeno jen, že pokud jde o sbírky, jež vypočítává zákon v § 23 čís. 3 odst. 2, jest tu rozuměti jednotné dílo, zpravidla tedy učebnici nebo vyučovací pomůcku ve formě knihy.

Se shora uvedeného tedy plyne, že nelze přisvědčiti názoru vyslovenému ve zmateční stížnosti, že pod sbírkami k potřebě školní a vyučovací jest rozuměti jen čítanky a učebnice. Pojem tento jest vykládati šířeji a je pod tento pojem zahrnouti i jiné pomůcky učebné, které svým uspořádáním sledují určitý účel školní nebo vyučovací. Při tom je nerozhodné, zda je taková sbírka určena ke hromadnému vyučování žáků s učiteli na školách veřejných nebo soukromých s výjimkou studia vysokoškolského. Při sbírkách pak k potřebě vyučovací stačí, slouží-li samoučbě. Rovněž je nerozhodné, zda byla sbírka schválena příslušnými úřady školními, po případě zda školní předpisy takového schválení vyžadují, neboť toto schválení samo o sobě nevyřešuje ještě otázku, zda byly dodrženy podmínky zákonné licence. Učebné osnovy budou však míti nepochybně podstatný význam při řešení otázky, zda sbírka podle objektivních znaků odpovídá účelu svého určení. Nálezací soud v důsledku onoho právního názoru nezkoumal, zda jsou u obou sbírek též dány ještě další podmínky zákonné licence, totiž, že rozsah převzetí je ospravedlněn účelem sbírky. Zástupce soukromých žalobců sice připustil v protokole o hlavním přelíčení, že rozsah výňatků z děl jednotlivých autorů v souboru nepřesahuje jeden tiskový arch. Než tím není ještě vyřešena tato otázka. Vždyť omezení převzetí na tiskový arch značí jen nejzazší mez, která nikdy nesmí býti překročena. I když tedy převzatá část vyhovuje této maximální hranici, musí mimo to rozsah převzetí býti též ospravedlněn účelem sbírky, ježto jest na snadě, že by jinak maximální hranice mohlo býti zneužíváno. Pokud pak zmateční stížnost snaží se dovoditi, že obě knihy nelze dle doslovu a úmyslu

zákona považovati za sbírky, nýbrž za výbory s účelem literárním, které již podle těchto objektivních znaků měl soud vyloučiti z licence podle § 23 čís. 3 aut. zák., stačí uvést toto: Z ustanovení §§ 5, 11 a 23 č. 3 odst. 2 aut. zák. nevyplývá zcela přesná definice »sbírky« jako takové. Tím méně pak lze ze zákona dovoditi podstatný rozdíl mezi »sbírkou« a »výborem«. Ani zmateční stížnost sama neuvádí, v čem tento rozdíl má spočívat. Tento rozdíl nečiní se ani v komentáři práva autorského Löwenbach str. 119, při výkladu § 23 čís. 3 odst. 2, kdež se doslovně praví: »Nebude tedy nadále dovoleno pořádati nyní bez souhlasu autorů různé literární anthologie, výbory a j. sbírky, sloužící určitým účelům literárním neb uměleckým, nejsou-li výslovně takové sbírky uspořádány k potřebě školní, vyučovací nebo kostelní.« Otázku pak, zda obě knihy lze považovati za sbírky (výbory) k účelům literárním, v kterémžto případě by nespádaly pod zákonnou licenci, bylo by nalézacímu soudu vyřešiti teprve tehdy, kdyby, řídě se směrnicemi shora vytýčenými, nedospěl k názoru, že obě knihy jsou sbírkami uspořádanými k potřebě školní (vyučovací), vyhovující podmínkám zákonné licence ve smyslu § 23 čís. 3 aut. zák.

Shora uvedené úvahy, pokud rozsudek je vadný, lze shrnouti takto: 1. Nalézací soud, vycházející z nesprávného právního názoru, nezabýval se otázkou, zda šlo tu o převzetí jednotlivých drobných vydaných děl a neučinil proto v tomto směru žádných zjištění. 2. Nevyřešil otázku, zda určení obou knih k potřebě školní (vyučovací) je zřejmé z vnitřního obsahu díla (výběru a uspořádní látky), sledujícího určitý účel školní (vyučovací) a zda tento účel byl primérním a základním, byť i ne zcela výlučným. 3. Nezjistil, zda převzetí se stalo v rozsahu účelem ospravedlněném. Proto nezbylo než zmateční stížnosti vyhověti, rozsudek v části osvobozující obžalovaného Arnošta C-u pro přečin podle § 45 aut. zákona zrušiti jako zmatečný a věc vrátiti nalézacímu soudu, by ji v rozsahu zrušení znovu projednal a rozhodl, dbaje při tom nákladů vzniklých v řízení zrušovacím. Při tom se podotýká, že podle § 62 aut. zák. a § 10 vlád. nař. čís. 10/27 jsou znalecké sbory povinny na požádání soudů podávati ve věcech původského práva k dílům příslušného oboru posudky o pochybných nebo sporných otázkách technické povahy, které mají význam pro soudcovské rozhodnutí, a že (samozřejmě) podávati posudek o právních otázkách jim nepřísluší. Než jest připustiti, že někdy v určitém případě bude velmi nesnadné rozlišiti a odloučiti otázku technickou od otázky právní. Zásadou však je, že znaleckým sborům náleží podávati posudky o otázkách spadajících do technického, t. j. do odborného okruhu příslušného odboru literárního neb uměleckého. Jen tak jest v širokém smyslu rozuměti výrazu »otázky technické povahy« na rozdíl od otázek právních (srov. Löwenbach str. 251). Soud není sice povinen vyžádati si posudek znaleckého sboru a není ani na tento posudek vázán, avšak odchýlí-li se od něho, má v rozsudku uvést důvody opačného názoru. Soudu není arci bráněno, by nepřibral jiné znalce po případě za podmínek § 126 odst. 1 tr. ř. opatřil si posudek jiných znalců.